

OPINIA

Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych dotycząca projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych zgłasza następujące uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Doceniając znaczenie szkolnictwa wyższego w podtrzymywaniu tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz w zachowaniu języka regionalnego, Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, na XXI posiedzeniu, które odbyło się w dniu 12 maja 2010 r., powołała grupę roboczą ds. etnofilologii. W skład wspomnianej grupy weszli przedstawiciele mniejszości narodowych i etnicznych, niezależni eksperci oraz przedstawiciele Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. W pracach grupy uczestniczyli również: Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Przewodniczący Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, Przewodniczący Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz władze uczelni zainteresowanych utworzeniem etnofilologii.

Komisja wypracowała model funkcjonowania nowego kierunku studiów o nazwie etnofilologia. W dniu 10 stycznia 2012 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji przekazały do uczelni wyższych, za pośrednictwem Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich oraz Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, informacje na temat efektów prac grupy roboczej, wraz z zachętą do tworzenia etnofilologii.

W ocenie Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych opracowana przez grupę roboczą propozycja odpowiada na zapotrzebowanie środowisk mniejszości narodowych i etnicznych, które zwracają uwagę na brak specjalistów z niektórych języków (np. łemkowskiego lub kaszubskiego) i równocześnie osób, które mogłyby wykonywać zawody: nauczyciela tych języków,

dziennikarza ukazującej się w nich prasy, animatora kultury lub urzędnika samorządowego w gminach, których mieszkańcy posługują się językiem mniejszościowym lub regionalnym. Proponowane rozwiązanie wpisuje się też w obowiązujące od dnia 1 października 2011 r. przepisy art. 6 i 11 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), które pozwalają na bardziej elastyczne tworzenie nowych kierunków studiów.

Jednocześnie jednak grupa robocza zwróciła uwagę, że problemem, którego nie udało się jej rozwiązać, było znalezienie systemowych rozwiązań dotyczących finansowania etnofilologii. Kierunek ten, ze względu na niewielką liczbę kandydatów i studentów oraz wysokie wymagania kadrowe, a więc założoną elitarność kształcenia, jest kierunkiem o wysokim wskaźniku kosztochłonności. Potwierdzają to doświadczenia uczelni, których senaty przyjęły uchwały o powołaniu etnofilologii. Zdarzają się przypadki, że uczelnie takie zawieszają rekrutację, motywując to brakiem rozwiązania kwestii finansowania studiów.

Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych z zadowoleniem przyjmuje efekty prac grupy roboczej. Komisja zwraca jednak uwagę, że bez znalezienia systemowego rozwiązania problemu finansowania etnofilologii, kierunek ten nie będzie mógł normalnie funkcjonować. W opinii Komisji Wspólnej szanse na rozwiązanie tego problemu stwarza nowelizacja ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. W związku z powyższym, Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych proponuje wprowadzenie do Działu II Rozdział 4. ustawy *Praw o szkolnictwie wyższym* przepisów, określających że uczelnie publiczne otrzymują z budżetu państwa dotacje przeznaczone na zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego.

Rafał Bartek

Współprzewodniczący Komisji

Stanisław Huskowski

Współprzewodniczący Komisji